

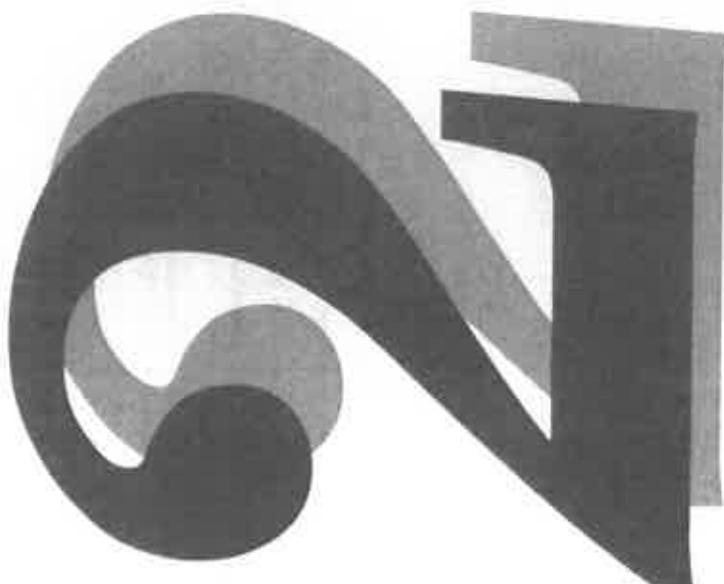
Samarbejde mellem oplysningsforbundene og kommunerne

I en tid, hvor samfundsudviklingen går stærkt, som det har været tilfældet i Danmark i 1980'erne, stiller også den sociale sektor overfor krav om andre områder at løse opgaverne på. I løbet af det sidste årti er det således blevet tydeligere, at industrialiserede løsningsmodeller ikke alene slår til i forhold til indsatsen overfor den meget store gruppe arbejdslædige. Det skal ikke mindst ses i lyset af, at vores tilværelse i stadig højere grad bliver knyttet til vores arbejde betyder, at vores sociale kontakter ligeledes skabes gennem tilknytningen til arbejdspladsen.

Således er f.eks. ledige kontanthjælpsmodtagere defineret ud fra deres manglende tilknytning til arbejdsmarkedet - og deres deraf følgende afhængighed af offentlig forsørgerse. Denne gruppe er ofte kendtegnet ved en isolerethed fra sociale og kulturelle sammenhænge. Det medfører ofte en øget passivitet i en gruppe, der i forvejen har haft svært ved at klare at mase sig frem i de aktives rækker.

Med dette udgangspunkt er der i Århus kommune blevet igangsat en række spændende tværsektuelle forsøgsprojekter, hvor man har arbejdet på tværs af traditionelle faggrænser og opdelinger imellem kommunale og private initiativtagere.

Dette samarbejde har strakt sig fra socialsektor over beskæftigelsesektor til fritids- og kultursektor og har involveret andre offentlige forvaltninger, privatpersoner, private foreninger samt oplysningsforbund. Gennem dette samarbejde har man anerkendt og accepteret det kulturelle område

Stig Christensen
*Fuldmegtig i familie og arbejdsmarkedsafdelingen Århus
kommune.*

Torben Drieler
Skoleleder på Frit Opplýsningsforbund, Århus.

som betydningsfuldt i socialt arbejde. Man har i højere grad taget udgangspunkt i det hele menneske, end det hidtil har været tilfældet.

Ved at inddrage undervisningen i sociale projekter har man kunnet arbejde på at bryde ovennævnte isolation og passivitet. Undervisningen har ofte været tilrettelagt som projektforløb, som har været produktorienterede. Dette har indebært, at færdighedstræning har været et umiddelbart synligt formål, at deltagerne indhyrdes har været afhængige af en fælles ansvarlig deltagelse, at deltagerne har kunnet opleve at være en del af en gruppe i bevægelse, samt at evt. problemer deltagerne imellem nødvendigvis har måttet løses, for at styrke processen mod et så vellykket resultat som muligt.

Den grundlæggende ide bag samarbejdet bygger på en optimal udnyttelse af de fælles ressourcer som muligt - vidensmæssigt, planlægningsmæssigt, faglige, menneskelige, idemæssige, økonomiske.

Samarbejdet foregår derfor på flere forskellige planer: Der er etableret samarbejdsrelationer imellem flere forskellige administrationer med meget differentierede arbejdsformer og eksistensbetingelser - der er etableret samarbejdsrelationer mellem "ildsjæle, købmænd og bureaukrater" - der er etableret samarbejdsrelationer mellem behandlere og lærere.

En af de væsentligste forudsætninger for dette tværsektorelle samarbejde er Århus kommunes social- og sundhedsforvaltnings definition af revalidering, idet projekternes gennemførelse først og fremmest er afhængige af, at deltagerne har kunnet modtage en bevilling i henhold til bistandslovens §42 (nu §43).

Mulighederne for at yde støtte via en bevilling efter bistandslovens §42 er således blevet fortolket derhen, hvor den bruges som en social investering. Overordnet vil man med den konkrete bevilling aktivere en bistandshjælpsmodtager, så den pågældende selv bliver i stand til at tage vare på sit eget

liv.

Hvor nogle af projekterne direkte stræber mod at udløse projektdelegerne til efterfølgende uddanelse og/eller beskæftigelse, stræber andre "alene" efter at styrke deltagernes selvværd. I nogle tilfælde accepteres det således, at projektdelegerne efterfølgende projektdeltagelse forbliver på bistandshjælp eller får bevilget førtidspension, når man blot hindrer deres fortsatte tilknytning til et stofmiljø, kriminalitet, prostitution, HIV- smitte o.s.v.

Selvom projekterne således er meget forskellige i det rent indholds mæssige, har de alligevel det til fælles, at de alle søger at øge den enkelte deltagers personlige aktivitetsniveau i forhold til sit eget liv, og derigennem den enkeltes oplevelse af livskvaliteten.

Målgrupper

Den sociale sektor dækker et meget bredt spektrum af sociale grupper, som har højest forskellige livsbedingelser. Dette er værd at huske, når man skal se på de vidt forskellige projekter, som har benyttet sig af at samarbejde på tværs af sektorer.

De forskellige projekter er afpasset netop deres snævert definerede målgruppe og fremviser derfor en bred variation i indhold, struktur, målsætning, ressourcer, arbejdsbetingelser og samarbejdsrelationer.

Gennemgående for alle de beskrevne projekter er deres brug af fritidsundervisning, dermed deres kontakt til oplysningsforbund. De er som sådanne eksempler på samarbejde mellem offentlige og private institutioner. Samtidig kendes flere af projekterne ved ligeført at bygge på et samarbejde mellem forskellige offentlige sektorer.

Antallet af samarbejdsrelationer afhænger af projekts karakter, af initiativtagernes status (f.eks. offentlig institution, privatpersoner) og af målgruppen.

Hvert enkelt projekt er igangsat med en klart defineret målgruppe. Disse definitioner er typisk meget snævrere end

dem, man normalt opdeler grupper i inden for det sociale system - og derfor også har indrettet støtteforanstaltninger for.

Århus kommunes generelle indstilling til projektarbejde er altsågørende for de vidt forskellige projekters etablering og afvikling.

Dette er udgiftskrævende for Århus kommunes Social- og sundhedsforvaltning. Udgifterne er dog begrænsete og skal modregnes de udgifter, der ville være påløbet ved individuelle foranstaltninger for projekttagene, ligesom midlerne kan betragtes som en "investering", forstået således, at den "forevalidering"/revalidering, der foregår gennem projekterne på længere sigt vil kunne bringe projektdeltagene ud af afhængigheden af den sociale sektor.

Tre samarbejdspartnere

Som nævnt har der generelt været 3 samarbejdspartnere på projekterne - initiativtagere, oplysningsforbund og kommunale forvaltninger. Disse har højest forskellige arbejdsbetegnelser og -metoder. Dette har i enkelte tilfælde kunnet give problemer. Men generelt har forskelligartetheden absolut været en styrke.

Dette hænger sammen med den indstilling, der har ligget bag samarbejdets forløb. De enkelte partnere har i alleflestte tilfælde erkendt og respekteret, at de øvrige samarbejdspartnere har haft styrker og ekspertiser, som de ikke selv besad. De enkelte parter har derfor kunnet betragte de øvrige samarbejdspartners ekspertiser som en hjælp til at udføre deres egne arbejdsfelter.

For at illustrere dette: De, der lægger den overordnede socialpolitik, udstikker overordnede retningslinier og mål, behøver ikke nødvendigvis at være de samme, der har de kreative ideer og pædagogiske færdigheder til at udvikle midler til at nå disse mål.

Dette er i sig selv ikke noget nyt. Det har altid været

forskellige personalekategorier, der har forvaltet mål og midler. Det afgørende nye i disse projekter er, at projektdelene er udviklet af initiativtagerne - såvel overordnet som detaljeret

- hvorefter projekterne er blevet vurderet i forhold til en helhedsplan for kommunen - er blevet forkastet, justeret eller anerkendt i forhold til denne.

Man har turdet anerkende andres ekspertiser, og har forstået at drage nytte af dem, såfremt de har haft relevans i forhold til et overordnet mål.

Et andet væsentligt element ved samarbejde på tværs er, at man derved *gør* brug af entusiasme, engagement og visioneer som arbejdsredskab på linie med de specifikke faglige færdigheder og pædagogiske ideer, der ligger bag projektformuleringerne.

- F.eks.: "Vi har ikke én gang sagt: Hvis dette går neden om og hjem, så lever vi lige lykkeligt". (Socialrådgiver på Socialmedicinsk Klinik).

- F.eks.: Initiativtagene på Gøglerskolen hæfter personligt for indskud til lejede lokaler.

Der kan ikke være tvivl om, at dette engagement er en uvurderlig fordel - for at kunne nå konstruktive resultater.

Oplysningsforbundet er den 3. samarbejdspartner i de beskrevne projekter. At oplysningsforbundet er inddraget i samarbejdet, skyldes naturligvis, at man derved kan bruge undervisning under Fritidsloven:

- Det er en billig undervisningsform.
- Der er en billig, eksisterende administration.
- Man kan ansætte faglærere til røjagtigt det timental, man har brug for.
- Man kan selv suverænt styre indhold og struktur.
- Man kan, hvis det er nødvendigt, trække på oplysnings-

forskellige personalekategorier, der har forvaltet mål og midler. Det afgørende nye i disse projekter er, at projektdelene er udviklet af initiativtagerne - såvel overordnet som detaljeret

- hvorefter projekterne er blevet vurderet i forhold til en helhedsplan for kommunen - er blevet forkastet, justeret eller anerkendt i forhold til denne.

Man har turdet anerkende andres ekspertiser, og har forstået at drage nytte af dem, såfremt de har haft relevans i forhold til et overordnet mål.

Et andet væsentligt element ved samarbejde på tværs er, at man derved *gør* brug af entusiasme, engagement og visioneer som arbejdsredskab på linie med de specifikke faglige færdigheder og pædagogiske ideer, der ligger bag projektformuleringerne.

- F.eks.: "Vi har ikke én gang sagt: Hvis dette går neden om og hjem, så lever vi lige lykkeligt". (Socialrådgiver på Socialmedicinsk Klinik).

- F.eks.: Initiativtagene på Gøglerskolen hæfter personligt for indskud til lejede lokaler.

Der kan ikke være tvivl om, at dette engagement er en uvurderlig fordel - for at kunne nå konstruktive resultater.

Oplysningsforbundet er den 3. samarbejdspartner i de beskrevne projekter. At oplysningsforbundet er inddraget i samarbejdet, skyldes naturligvis, at man derved kan bruge undervisning under Fritidsloven:

- Det er en billig undervisningsform.
- Der er en billig, eksisterende administration.
- Man kan ansætte faglærere til røjagtigt det timental, man har brug for.
- Man kan selv suverænt styre indhold og struktur.
- Man kan, hvis det er nødvendigt, trække på oplysnings-

forbundets brede vifte af faglærere.

- Man kan bruge oplysningsforbundets ekspertise i at administrere undervisning.
 - Man kan bruge oplysningsforbundet som formidler mellem "bureaukrater" og "ildsæle".
- Der har i opstartsfasen kunnet være visse kommunikationsproblemer. Oplysningsforbundet har gennem mange år samarbejdet med såvel kommunale administrationer som med idémagere. Man er derfor istand til at "oversætte", og dermed smiddiggøre samarbejdet.

Samarbejdssætaler

Når flere samarbejdspartnere med vidt forskellige arbejdsbehandlingser og -traditioner skal arbejde sammen er det formålstjenligt at opstille samarbejdsaftaler, der sikrer, at de forskellige arbejdsopgaver bliver udført af dem, der er tættest på det enkelte arbejdsfelt - og derfor har det største overblik på området.

Oplysningsforbundet kan f.eks. ikke være ansvarlig for deltagerernes optagelse på projekter, deres udvikling og for en eventuel udslusning fra "Gøglerskolen". Dette har man simpeltheningen forudsætninger for -mens Social- og Sundhedsforvaltningen har en interesse i visiteringen og i en udslusning iforhold til en bestemt gruppe unge i deres regi, og Gøglerskolen har det personlige kendskab til deltagerne samt pædagogiske ideer i forhold til udviklingsmuligheder for disse.

Modsat ville selve administrationen af undervisningen være langt mere omstændelig og besværlig (og dermed kostelig), hvis den skulle indpasses i Social- og Sundhedsforvaltningens normale arbejdsfelter.

"Solbærholdet" er et "daghøjskoleprojekt" for 12 "ældre" narkomanner i Århus. Projektet har dels bestået af individuel behandling dels af samlet undervisning. Deltagerne har hver morgen fået udskænket deres daglige metadondosis i solbørstaf, før de er gået til undervisning.

Socialmedicinsk Klinik har før projektstart varetaget rådgivnings- og kontrolfunktion i forhold til *narkomaner i Århus*. Solbærholdet har "ældre" *narkomaner* som målgruppe.

Socialmedicinsk Klinik er en offentlig institution og der har derfor i praksis kun været 2 samarbejdspartnere på projektet. Socialmedicinsk Klinik, der har tilrettelagt projektet, og støttet for den daglige administration og gennemførelse. Og oplysningsforbundet, der har leveret den bestilte undervisning, fundet de relevante lærere, lagt endeligt skema, og administreret undervisningen og materialeomkostninger i forbindelse med denne.

"Drenge efter Piger" i sammenligning med "Gøglerskolen":

Projekterne har begge unge bistandsklienter som målgruppe. Denne målgruppedefinition kendes ligeledes inden for Social og Sundhedsforvaltningen, og inden for Beskæftigelsesforvaltningen.

Projekterne kan derfor synes overflødige - eller som supplement til allerede eksisterende tilbud. Dette er imidlertid ikke tilfældet. De to omtalte projekter afgrænsner deres målgruppe meget snævrire - og afgrænsner sig således samtidig i forhold til hinanden.

For begge projekter gælder, at deres deltagere ofte har været igaarsat gennem Beskæftigelsesforvaltningens tilbud. De har ofte ikke kunnet gennemføre disse forløb, og er derfor i fare for at blive hængende i det sociale system - i en meget ung alder.

Drenge efter Piger henvender sig til de *utilpassede unge*, punkerne, de hårde nitter.

Ved at definere målgruppen så snævert kan man i projektplanlægningen / forløbet tage udgangspunkt i netop disse personers erfaringer og lyster for at bearbejde dem, så de kan bruges konstruktivt af den enkelte.

Gøglerskolen henvender sig til *de stille eksistenser*, de hæmmede, ensomme unge, der ikke kan fungere socialt sammen med andre. Her opbygger man selvfølgeligt et anderledes projektforløb.

Hvor det for Drenge efter Piger drejer sig om at omforme energier i en mere positiv retning, tager pædagogikken på Gøglerskolen udgangspunkt i, at deltagerne overhovedet skal turde bruge deres energier.

Ved at indsnævre målgruppe definitionerne fra *gruppen af unge bistandsmodtagere til de utilpassede hårde nitter eller de stille eksistenser* kan man i langt højere grad arbejde målrettet i pædagogiske forløb.

Det er da også typisk, at projekterne har et meget lille frafald blandt deltagerne, der tidligere har forladt/kikke har kunnet gennemføre „tilbud“ fra Beskæftigelsesforvaltningen eller Social- og sundhedsforvaltningen.

Hermed også værre sagt, at formålet med etableringen af samarbejde på tværs af sektorer meget ofte har været at iværksætte specielle foranstaltninger for de grupper, der kræver ekstra støtte for selv at bringes til at arbejde aktivt for deres fremtid.

Det drejer sig ikke blot om projekter etableret med unge som målgruppe, men i lige så høj grad om andre definitioner af målgrupper - f.eks. „ældre“ nærområder, kvinder, der har været væk fra arbejdsmarkedet i en længere periode, flygtningekvinder med små børn, indvandrere i et afgrænsset boligområde.

Drenge efter Piger og Gøglerskolen er etableret af initiativtagere uden for det offentlige system. Der har derfor været mange flere samarbejdspartnere involveret i selve opstarten og i gennemførelsen af projekterne.

Repræsentanter fra Fritids- og kulturforvaltningen, Beskæftigelsesforvaltningen, Social- og sundhedsforvaltningen, SSP-samarbejdet, oplysningsforbundet og initiativtagerne har samlet været med til at udstikke retningslinierne

for projekterne - og fungerer løbende som baggrundsgruppe for disse. Det daglige arbejde med gennemførelse og administration varetages af Gøglerskolen og oplysningsforbundet.

Resultater

Gennem samarbejde på tværs af sektorer har man på kort tid nået iøjnefaldende resultater. Man har fået etableret samarbejdsrelationer, der betyder, at samarbejde kan oprettes og fungere så gmidningsfrit som muligt - og med den bedst mulige udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Man har på projekterne i vid udstrækning været i stand til at fastholde deltagerne i hele forløbets udstrækning. Dette skal ses i forhold til, at projektdeltagerne på mange af projekterne tidligere har været svære at fastholde i forhold til såvel arbejds- som udannelsestilbud.

Man har med samarbejdet kunnet udnytte eksisterende ekspertiser i planlægning, samarbejde og udførelse på alle niveauer - fra en overordnet kommunalpolitik til konkret inddragelse af en specifik faglærer til en lille del af det enkelte projekt.

Man har gennem samarbejdet kunnet opstille så forskellige strukturer, at indholdet i de enkelte projekter reelt kunne få mulighed for at være altbestemmende.

At samfundsudviklingen går så stærkt i Danmark i dag må naturligvis også have betydning for udviklingen inden for den sociale sektor.

At projekterne har været så forholdsvis lette at etablere på grund af de utraditionelle samarbejdsrelationer, betyder samtidig, at de er lige så lette igen at ændre.

De er således i selve deres struktur tilpasset en hurtig samfundsudvikling. Indholdet i de enkelte projekter er tilpasset den aktuelle situation i dag. Initiativtagerne har skabt indholdet - projektsforløbene - i forhold til snævert definerede målgrupper.

Det eksisterende indhold vil måske ikke være det relevante

indhold, eller etableret for de relevante målgrupper, i en fremtid - men - de etablerede samarbejdsstrukturer kan netop bruges i forhold til mange forskellige målgrupper/indhold. De har indbygget en smidighed og tilpasningsevne, der i modsætning til mere etablerede projekter/institutioner/skoler betyder, at man kan tilpasse tilbuddene til behovene - og derved hele tiden kan få en større effekt af det igangsatte arbejde. Ved at inddrage undervisning i sociale projekter har man kunnet arbejde på at bryde isolationen og passiviteten. Undervisningen har ofte indeholdt projektforløb, som har været projektorienterede. Dette har indebåret, at færdighedstræningen har haft et umiddelbart synligt formål, at deltagerne indbyrdes har været afhængige af en fælles ansvarlig deltager, at deltagerne har kunnet opleve at være en del af en gruppe i bevægelse, samt at evt. problemer deltagerne imellem nødvendigvis har måttet løses, for at styrke processen mod et så vellykket resultat som muligt.

Varighed

Projekterne har forskellig varighed - bestemt af indhold, målgruppe og formål med projekts etablering. De har dog typisk en varighed af ca. 1/2 år. Projektet kan være et rent undervisningsprojekt, det kan være knyttet på et beskæftigelsesprojekt eller det kan være efterfulgt af et jobtilbud.

Et eksempel på samarbejdsaftale

Projekttitel: Daghøjskole for kvinder

Formål:

- At styrke og udvikle kvindernes selvfors্তা�else og selvtilid gennem forskellige faglige, kreative og sociale aktiviteter.
- At forberede og afklare kvinderne på et uddannelses-forløb eller placering på arbejdsmarkedet gennem et struktureret undervisnings- og arbejdsforløb, faste mødetider, aftaler m.m.

- At udstyre kvinderne med de nødvendige kvalifikationer for at kunne honorere de mest basale krav til uddannelse og arbejde.

Målgruppe:

- Kvinder i alderen 20-50 år, som er berettiget til hjælp i. h. t. bistandslovens § 42. Det er en forudsætning, at kvinderne har pasningsmulighed for deres evt. børn i dagtimerne.

Baggrund:

Daghøjskolen for kvinder startede pr. 4/2 1985. Daghøjskolen situation er den kendsgerning, at hvis Daghøjskolen skal fortsætte efter 30/1 1990 bliver det i et andet regi end nu. Formelt er det foregået således:

- Daghøjskolen stopper over § 42-kvoten pr. 30/01-90.
- Medarbejderne på Daghøjskolene retter henvendelse til Frit Oplysningsforbund for at få oprettet en Daghøjskole-fortæller, at socialforvaltningens områdekontor NORD er interesseret i at bruge så og så mange pladser.
- FO retter henvendelse til NORD.
- FO ansætter underviserne i samarbejde med styringsgruppen til Daghøjskole projekt

Samarbejdsaftale:

Man er enige om, at der skal udfærdiges en kontrakt, - således at samarbejdet mellem Daghøjskolerne og sagsbeandlerne bibeholdes, som da projektet var finansieret udelukkende over § 42-kvoten.

Løn:

Kategori A:

- 1/2 medarbejderafløning til en socialrådgiver/social formidler udøeses fra Social- og Sundhedsforvaltningen.

- 1/2. stk. kvotestilling over den centrale pulje- over ud'lân til Daghøjskolen for kvinder.

Kategori B:

- 1/2 medarbejderafslønning til socialrådgiver/social formidler udløses gennem § 42 indbetalinger.

Kategori C:

- 1 medarbejderlønning til Daghøjskoleunderviserne udløses gennem undervisning i.f.t. Fritidsloven samt suppleres op med beløb via § 42 til alle de lønaktiviteter, som ligger uden for fritidsloven.

Socialrådgiveren/social formidleren blander sin ansættelse således, at han/hun lønnes halvt med midler fra Social- og sundhedsforvaltningen (katagori A) og halvt over § 42 bevillinger (katagori B).

Lønningerne (katagori B og C) administreres gennem Fritoplysningsforbund/Fritids- og kulturforsvartningen.

Fremtidige lønsatser herunder ancienitetstrin indregnes for katagori B og C i betaling via § 42 bevilling.

Ved ancienitet i.f.t. undervisning under Fritidsloven vægtes denne højst. Dette modregnes derfor med en lavere betaling til medarbejderløn over § 42 bevillingen.

Daghøjskolerne regnskab vil fra 1. feb. blive ført af Fritoplysningsforbund. Der aflægges regnskab for de brugte § 42 midler, efter retningslinier som er fastsat af Social- og sundhedsforvaltningen.

Kopieringsmuligheder m.v.:

Daghøjskolerne har stadig adgang til kopiering, papir, kuglepenne osv. fra Områdekantor Nord som hidtil. Udgiften fastsættes som udgift i daghøjskolerne budget og udbetales til Områdekantor Nord. Forbruget noteres og der sker herefter en afregning hvert halv år pr 1. jan. og 1. juli.

Udstyr og materialeplan:

Daghøjskolen har hidtil benyttet udstyr, der ejes af Områdekantor Nord. Dette udlånes indtil videre til de 2 daghøjskoler. Udlånet kan først trækkes hjem efter hvert undervisningsforløb. Nye anskaffelser indgår i budgettet for daghøjskolen.

Der kan i visse situationer blive tale om at kunne låne fra social- og sundhedsforvaltningens hjælpemiddelcentral. Dette sker på anmodning fra Områdekantor Nord.

Disse hjælpemiddellån skal aftales før et undervisningsforløb, således at man er vidende om, hvad man skal ud og leje via en § 42 før et kursusforløb, så det kan indregnes i prisen. Indkøb af fremtidig udstyr via § 42 midler har daghøjskolen suveræn råderet over.

Terminer-Struktur:

Der igangsættes 2 hold á 12 personer pr. år pr. daghøjskole. Fritidslærerløn gives kun i de måneder, hvor der foregår undervisning. Den øvrige del af lønnen via § 42 bliver fordelt således, at læreren har en ensartet løn hele året. Hvis der i en undervisningsmåned er en forholdsmaessigt større løn p.g.a. mange undervisningstimer, vil den første månedlige udbetaling efter undervisningsperioden blive nedsat tilsvarende. Den samlede årlige lønydelse til den enkelte daghøjskolemedarbejder vil på kr og øre svare til, at skolen havde kørt videre 100 % i Områdekantor Nords regi. Forløbene starter på følgende tidspunkter:

1. februar.

1. september.

For første periode dækker den samlede § 42 indbetaling månederne feb., marts, april, maj, juni og juli. Indbetalingen via § 42 er Fritoplysningsforbund i hænde inden kursusstart.

For den anden peicde dækker den samlede § 42 indbetaling månederne aug., sept., okt., nov., dec. og jan. Indbetalingen via § 42 er Frit Oplysningsforbund i hænde inden kursusstart.

Lokaler:

Flytteomkostningerne indregnes i forårsbudgettet, ligesom evt. forhøjede huslejeomkostninger.

Ansvarsfordeling:

Daghøjskolerne skal have samme selvstændighed i forhold til undervisning/projekter som hidtil. Dvs. planlægge og gennemføre forløbene, træffe driftsmæssige beslutninger inden for budgettet, klare visitation.

Daghøjskolens undervisning og forløb varetages af to faste medarbejdere - en lærer og en socialrådiger/social formidler.

Indhold:

Det er daghøjskolens medarbejdere, der fastlægger indholdet samt gennemfører de enkelte kursusforløb, under hensyn til den overordnede målsætning og det konkrete elevheds sammenstilling og forudsætninger.

Økonomi:

Det er ligeledes daghøjskolens medarbejdere, der træffer de driftsmæssige beslutninger indenfor budgettet.

Visitation:

Visitationen sker først og fremmest via indstilling fra sagsbehandleren, men interessererde elever kan også henvende sig direkte til daghøjskolen. For direkte henvendelserne skal medarbejderne sikre sig at der ved optagelse kan bevilges en § 42. Endelig beslutning om optagelse træffes af daghøjskolens medarbejdere, der sammenstår elevholdende ud fra to overordnede principper:

1. Eleven forventes at kunne profitere af kursustilbuddet,

jvf. målsætningen for skolens virke.

2. Elevsammensætningen som helhed skal sikre den højeste grad af dynamik og udviklingsmulighed.

Som forudsætning for at opfylde ovennævnte principper tager skolens medarbejdere en grundig og personlig samtale med hver enkelt interesseret/visiteret ansøger og sammensætter efter slutningen af samtaleforløbene elevholdet.

Da daghøjskolen betjener Århus Kommune generelt og Områdekontor Nord's klientel specielt, har visiterede/interesserede ansøgere fra Områdekontor Nord fortørnsret til skolens kurser i det omfang, at dette ikke bryder med de 2 overordnede principper for visitation.

Når der foreligger tilslagn fra daghøjskolen om optagelse af en elev, uddelerer daghøjskolen en regning til sagsbehandleren som udfærdiger par. 42-bevilling og BRUUS (og fremsender kopi til skolen). Endvidere fremsendes betaling for elevens deltagelse i kurset til FO - inden kursusstart.

Samarbejdet med sagsbeandlerne:

Tilbagemelding til socialforvaltningen vedr. den enkelte elev sker via trekantsamtaler mellem elev, sagsbeandler samt daghøjskolens medarbejdere, hvor eleven, i forbindelse med afslutning/ophør på kurset, fortæller om udbytte, evt. problemer samt fremtidsplaner.

Skolens medarbejdere er underlagt reglerne om tavshedspligt. De oplysninger, som medarbejderne kommer i besiddelse af vedr. elevens personlige forhold, behandles fortroligt.

Der er mødepligt for eleverne under kursusforløbet. Såfremt en elev udebliver uden afgang, forsøger skolens medarbejdere at etablere kontakt til eleven. Hvis det ikke er muligt at komme i kontakt med p.g.l., orienteres sagsbeandleren herom, og anmeldes om at forsøge at etablere den nødvendige kontakt til eleven, så det kan afklares om eleven ønsker at fortsætte på kurset.

1. Det omfang at der sker en tilbagevisitation i undervis-

ningsforløbet skal daghøjskolens medarbejdere arbejde på positiv for at holdet igen bliver fyldt op.

Styringsgruppe / Baggrundsgruppe:
Styringsgruppen vil overføre medarbejdergruppen fungeres som en baggrundsgruppe til koordination af det tværfaglige. Dette giver daghøjskolerne mulighed for at gå i dialog om den videre udvikling. Der afholdes 4 møder årligt. Styringsgruppen skal bestå af:

- En ledelsesrepræsentant for Områdekontor Nord.
- En repræsentant fra Familie- og arbejdsmarkeds sektoren
- En repræsentant for Frit Oplysningsforbund.
- En repræsentant for hver af de to daghøjskoler.
- Områdekontor Nord leder styringsgruppemedlemmerne.

Ansættelser - Afskedigelser:

Nyansættelser sker efter åbent opslag. Man vil stadig under den nye struktur prioritere ansøgere fra Områdekontor Nord til socialrådgiverstillingen. Dog kun i tilfælde af lige kvalifikationer -og ved enighed. - Det er reelt en videreførelse af hidtidig praksis. Minimum 1 ud af 2 ansatte skal være socialrådgiver/-formidler. Kompetance til at indstille til ansættelse/ afskedigelse ligger ikke i styringsgruppen, men hos Frit Oplysningsforbunds repræsentant og Områdekontor Nords repræsentant.

Kategori A og B:

Medarbejderen under kategori A og B følger de af Århus kommunens fastsatte retningsliniere for ansættelse/afskedigelse.

Kategori C:

I henhold til Fritidsloven kan læreren kun afskediges mellem forløbene. Afskedigelse i forløbene kan kun ske,

hvris læreren overtræder gældende lovgivning. Til gengæld er den ansatte lærer ligeledes forpligtiget til at afslutte sit undervisningsforløb. Ved lønfastsættelse af medarbejdere indenfor kategori A, B og C vil man følge gældende overenskomst for pågældende faggruppe indenfor Århus kommune.

Kontraktfornyelse:

Kontrakten kan hvert år i aug. tages op til genforhandling. Ved ønske om at nedlægge daghøjskolen skal dette varesles mindst 5 mdr. før et undervisningsforløbs start. En nedlæggelse kan tidligst finde sted 1. feb.

Undertegnede tiltræder aftalen

Områdekontor Nord.	Familie og arbejds markeds sektoren.	Frit Oplysnings forbund	Daghøjskolen
--------------------	--------------------------------------	-------------------------	--------------

Samarbejdsaftaler - Generelt.

Ovennævnte samarbejdsaftale kan sammen med erfaringer fra FO's øvrige projekter eksplificeres i stikord på følgende måder:

Initiativtager:

- står for den daglig administration.
- foretager visitation af deltagere.
- har kontakten til deltagernes sagsbehandlere.
- har den personlig kontakt til deltagerne.
- forestår individuel rådgivning.
- giver rådgivning og vejledning.
- fastlægger undervisningens indhold sammen med projekt-

- deltagerne bestemmer fag og indhold.
- fremkommer med de samlede ønsker på udgifter i forbindelse med projektet.
- anviser, hvad hver enkelt person skal have i månedsøn.
- har den personlige kontakt til deltagerne.
- sørger for det praktiske vedr. private lokaler.
- får de nødvendige tilladelser til at anvende lokalene til undervisning.
- står for holdinddeling.
- planlægger og indkalder til de nødvendige møder internt som eksternt.
- forestår PR-arbejde herunder trykning af programmer.
- holder sig indenfor det samlede budget.
- uddeler de øvrige lærers skemaer herunder A/B-skemaer.
- udarbejder i samarbejde med øvrige lærer en indholdsbeskrivelse af de enkelte emner, minimum 14 dage før undervisningsstart.
- ansætter og afskediger lærere, efter gældende praksis på fridtslovsområdet.
- kan indkøbe materialer til projektet. Beløbet refunderes af FO's regnskabsmedarbejder. Dette kan f.eks. ske ved at den pågældende butik fremsender en regning til FO, att. regnskabsmedarbejderen. På regningen skal projektnavn og lærernavn påføres. Hvis der købes ud over budgettet, er det på eget ansvar.

- Frit Oplysningsforbund (FO):**
- sørger for at skaffe kom munale lokaler.
 - udarbejder det endelige budget.
 - kommer med forslag til lærere. Initiativtager lægger det endelige skema.
 - varetager administration i forhold til Fritidsloven: opreklamering / anmeldelse af hold, lærergodkendelser.
 - udarbejde skemaer A/B.

- varetager administration af materialeomkostninger.
- fører regnskab for projektet.
- udbetaler „løn“ til deltagerne.
- udbetaler løn til lærere for deltagelse i koordinationsmøder, foretager lønkørsler for de fastansatte.
- administrerer lønninger til evt. langtidsledige.
- tegner en personforsikring for de ansatte herunder underviserne.
- modtager den samlede elev-tilmelding fra initiativtager.
- er økonomisk ansvarlig over for Fritidsloven.
- forestår den overordnede koordination til samarbejdspartnere.
- fremsender A/B skemaer m.v. til de øvrige lærere til initiativtager.
- udbetaler via Pæd. medhjælp pr. 1. aug til Initiativtager et stk. månedsøn.
- opretter en checkkonto til projektet.
- giver rådgivning og vejledning på det organisatoriske som på det administrative område.
- søger de enkeltes sagsbehandlere om penge til deltagelse.
- stiller langtidsledig til rådighed for projektet.
- udlåner udstyr f.eks. video m.v.
- ansætter børnepassere.
- udbetaler løn til børnepasserne.

Social- og Sundhedsforvaltning:

- godkender det endelige budget.
- sørger for en BRUS til deltagelse.
- forestår visitation af deltagerne.
- har kontakten til deltagernes sagsbehandlere.
- har den personlig kontakt til deltagerne.
- forestår individuel rådgivning.
- giver rådgivning og vejledning.
- udlåner udstyr f.eks. video m.v.

- udlåner evt. stilling til koordination af projektet eller der - indarbejdes i projektet midler til koordination.

Finansiering

Projekterne finansieres naturligvis ikke alle på samme måde. Undervisningen bliver betalt efter Fritidslovens normale regler. Dvs. at deltagerbetalingen udgør 1/3 af lærer-/lederløn, 1/3 betales af kommunen og 1/3 betales af staten. Dette ændres med den nye Folkeoplysningslov.

Deltagerbetalingen kommer normalt fra kommunens Social- og Sundhedsforvaltning gennem en bevilling i henhold til Bistandslovens § 42 (efter 1-10-90 en § 43) eller gennem en normal § 37 med en § 46 til at dække kursusbetalingen (efter 1-10-90 en § 37 + en § 43).

Deltagerbetalingen indkommer enten fra den enkelte deltagersagsbeandler eller gennem en generel BRUJS - dvs. at deltagerne automatisk ved optagelse på det enkelte projekt markeres for deltagerbetaling på kommunens EDB-system. Deltagerbetaling indkommer derefter samlet til Frit Oplysningsforbund.

Som på mange af de øvrige projekter har man imidlertid større lærerkorps, end der er dækning for over Fritidsloven. På flere projekter benytter man sig af et 2-lærer system - i bestemte moduler eller i hele projektforløbet. Den anden lærer betales derfor af andre midler - på samme måde som administrative projektstillinger skal betales direkte af bevilgende myndigheder.

I eksemplerne fra Århus er finansieringen sammensat på forskellige måder. Grundfinansieringen er dog oftest etableret i samarbejde med forskellige kommunale forvaltninger. Nogle projekter har været støttet fra hele 3 kommunale forvaltninger: Fritids- og Kulturforsvaltningen, Social- og Sundhedsforvaltningen og Beskæftigelsesforvaltningen. Disse har hver ”udlånt“ en administrativ medarbejder - som i praksis har været ansat til såvel administration, individuel

- rådgivning samt hjælpelærerfunktioner. Desuden har SSP-samarbejdet i eneite tilfælde støttet med støttet med 1/2 socialrådgiverstilling.

På et enkelt projekt har Beskæftigelsesforvaltningen søgt EF-midler til at betale dele af de administrative samt ekstraudervisningsmæssige udgifter. EF's fonde dækker imidlertid sjældent mere end 50% af de samlede offentlige udgifter.

På projekter, der støttes gennem EF's fonde, regner man imidlertid al offentlig støtte til projekt og projektdeltagere ind i de offentlige midler. Dette betyder, at deltagerbetaling samt kommune- og statstilskud til fritidsundervisning medregnes, ligesom § 42 hjælpen til deltagerne på projektet indregnes. EF-midlerne kan således dække administration, drift og hjælpelærerfunktioner.

Jobtilbudsordningen bliver i en vis udstrækning brugt som en del af finansieringen gennem tilførsel af ekstra arbejdskraft.

Et eksempel på et budget:

Kursusudgifter for 2 hold i Desk Top Publishing. Forløbet varer i alt 9 måneder, med efterfølgende arbejdsplacering:

- Deltagerbetaling til fritidsundervisning	164.016
- Eksterne kurser, foredrag m.v	78.640
- Leje af undervisningslokaler og udstyr	168.844
- Kontorudgifter, porto, telefon m. v.	10.000
- Undervisningsmateriale	55.000
- Repræsentation	5.000
- Rejsjer, eksursioner, biludgifter	24.000
- Udgifter til lærerkurser	8.000
- Forsikringer	4.500
- Reklame, information	8.000
- Andre udgifter	2.000
- Projeklederløn	180.000
- Feriepenge	22.500
I alt	744.000
- Pr. person for 9 måneder	31.000
- Pr. måned pr. person	3.444